

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Treff*

Cím: *A tisztelt közgyűlés*

Forrás: *Új Budapest*

Bp.
(Hely)

1929. V. 22
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *352*

Hely

Idő *"1921"*

Személy

Helyszám *352.051* *1921*

A tisztelt közgyűlés (Városatyák pongyolában)

Bársony Elemér.

Valamikor régen történt, hogy Komádi községből küldöttség jött Pestre Wekerle Sándor akkori miniszterelnökhöz. A fogadtatás után a t. Atyafiak végighallgatták a képviselőház egy ülését is s ekkor mondta a karzaton (itt beszélük t. i. a legtöbb okosságot) a komádi bíró az éppen szónokló Wekerleről:

— Bizony ű is ott tart mán ahol én. Mi már csak lefele billenhetünk.

Ilyen lefele billenési magasságot ére meg Bársony Elemér is akkor, amikor miniszter lett — Szegeden. S mert mind igazság, amit egy bíró kimond, tehát rajta is valóságga lett ez: először volt miniszter, azután lett városatyá. Másoknál ez fordítva szokott megtörténni.

Már ezen körülmény is igazolja, hogy nem sablonos emberről szól ezuttal az ének: hazánk volt nagyjai közül válogatta ki tollam jelöltjét.

Sajnos, e nagyság a közgyűlési teremben nem igen tud kidomborodni. Elvégre egy volt minisztertől csak várhat valamit a város! Hisz szó ami szó, várni vár is és nem is itten van a baj! Sőt ellenkezőleg, talán éppen abban, hogy többet várt, mint amennyit kapott!

De azért Bársony a meghámultak közé tartozik. Igaz, hogy a bámulók és bámultak tekintetében úgy vagyunk, mint a szegény zsellér. Mert nem is a szegény, de még a legszegényebb zsellér is csak szerez magának vagy egy tehénkét, vagy legalább egy borjucskát. Ilyen kunszt pedig minden közszereplőtől kitelik: szerez magának vagy egy hivet, vagy legalább egy bámulót . . .

Egyébként gyáros és mint ilyen rajongó iparpártoló, aki szeretne látni fővárosunkban olyan üzemet, hol a kemencék briliánsból készülnek s fűtve lesznek fahéjjal és vaniliával. S mert momentán nem ez a helyzet, ergo: nincs meglegedve a városi politikával. Röviden: demokrata. És pedig nemcsak pártállására, de meggyőződéses demokrata is.

Nagy szó ez: volt miniszter és mégis demokrata! Akit, ha telefonon felhív a szegény fejfájós halandó, hogy tőle személyesen kérjen aspirint, mindenkor ugyanazt a választ kapja:

— Kérem, a *kegyelmes ur* nincs itthon. Majd ha hazajön, bejelentjük neki a rendelést . . .

Valamikor képviselőjelölt is volt. Még hozzá itt, Pesten, a Józsefvárosban. Mint udvarias jelölt, meg is látogatta minden választóját (nem sok vizit ez) s mint még udvariasabb jelölt a józsefvárosi iparosnékkal is úgy beszélgetett, mintha hercegnők lennének.

Egy helyen nagyon ismerős volt neki az asszony arca, megkérdezte tehát:

— Ugyan, Nagyságos Asszonyom, nem tudom, hogy honnan ismerős előttem, de valahol volt már Nagyságos Asszonyomhoz szerencsém!

Az asszony elnevette magát:

— Hát nem emlékszik a Nagyságos Ur réám? Hisz négy évig voltam a Nagyságos urék szakácsnéja! A Juli vagyok én, kérem . . .

A választáson azután megbukott. Istenadta munkaképessége ekként visszaadatott a közegészségügynek — s ez az egyetlen, amiért őszinte elismerés jár ugye neki, mint ellenjelöltjének és nemkülönben összes választóinak egyaránt.

Gál Jenő dr.

A legtöbbet szereplő városatyá. Ha egy szolgál a teremben szaladgál, a referens iratai közt kotorgál, a szónok mázsás érveket a hallgatóság fejéhez

hajigál, avagy az elnök valamely ügyben felvilágosítással szolgál: mindannyiszor van hozzája szerencsénk.

Egyébként neves ügyvéd és jeles nemzetiségi szakértő. Mint ügyvéd, nem tartozik sem az ügyetlen, sem az együgyű, sem az ügyefogyott ügyvédek közé; sőt ellenkezőleg: ügyfelei a beléjük fektetett jogi tőkék legbusásabb kamatozását jelentik, még zürichi valutára átszámítva is.

Mint nemzetiségi szakértő csak a közelmúltban aratott jelentős sikereket. Elmélete e téren nyílt és világos, hasonló az Archimedes tételéhez: a magyar faj annyit veszít súlyából, mint amennyit az általa kiszorítottak nyomnak . . .

Egyébként igen következetes politikus. Valamikor elnök volt a *Háztulajdonosok Szövetségének*, természetesen tehát, hogy jelenleg a *lakók* érdekeinek szószólya.

Politikai pártállása: *jól alkalmazkodik*. A régi szabadelvű választásokon még nagy szerepe volt: a megszeszelt ellenpárti választók főfelügyelete. A munkapárti választások idejére e szerepe már csak gulyás- és pörkölt-kiosztásra redukálódott.

Annál jelentősebb szerepe volt a legutolsó választáson: felléptették képviselőjelöltnek és dr. br. Szerényi Józsefnek volt az ellenjelöltje.

Ez volt azután az igazi látványos választási harc! Méltó pendantja a „Hugonották” című operának, amelyben t. i. a színpadon keresztények ölik egymást, a nézőtérben pedig lipótvárosi zsidók mulatnak rajta . . . *Gál* és *Szerényi* összekerülése a keresztény polgárságnak volt őszinte gyönyörűsége. És ez illeti is, mert ha van recepció, legyen reciprocitás is!

És érdekes előzménye is van ennek.

— Szeget szeggel, kutyabetegséget ebhájjal, mondá egy élelmes s a magyar nyelvben eléggé járatos Szerényi-ellenes vezér. Ezt a jelöltet csak úgy tudjuk alaposan összetörni, ha egy másik zsidóval eresztjük össze. Majd meglátják, hogy

összetéppázzák ezek egymást! Mert igazi antisze-
mita csak egy zsidó lehet.

— Helyes, — felelte a másik Sztérényi-ellenes
vezér, — jelöljük a Jenőt, mert így legalább min-
denképen jól fog sikerülni a választás. Akármelyik
győz, büszkén mondhatjuk, hogy kibuktattuk a
zsidót!

A vége azután az lett, hogy Gál bukott el. De leg-
alább rekompenzáció gyanánt szolgálhatott neki
egy választója mondása, aki a bukásán buslakodó
jogásznak imígyen válaszolt:

— Szerettük, meg szeretjük is mi a doktor urat,
mellette is voltunk nagyon sokan, de hát hiába. Az
ellenpárt az embereket ígéretekkel megfellebbezte!
És a fellebbezések nagymesterének szomorúan
kellett tudomásul vennie, hogy a másik felebbezés
jobban sikerült...

Azután jöttek a községi választások és Gál Jenő-
ből városatya lett. E tisztséget mégis csak kiküzdte,
helyesebben kiülte magának, mint az egyszeri ko-
lozsvári jogász a szigorlatot. Kinek esetére azt
mondta Farkas professzor, hogy a szigorlathoz
nem kell sem tudás, sem szorgalom. Csak ülni kell.
Ül egyszer és megbukik, ül kétszer, ül háromszor,
ül tízszer: a végén egyszer mégis csak áteresztik...

Gál drt is áteresztették, helyesebben beeresztet-
ték. És most már élhet a köznek és legkedvencebb
ideájának, „a nemzetiségek sulyvesztésének pó-
tárányosítása a magyar faj által kinyomott terje-
delem összehasonlítása alapján“. S ki ezt nem ér-
tené, szíveskedjék felvilágosítás végett közvetlenül
hozzája fordulni...

És most toll, tinta és papír

Vi-gyázz!

mert nem mindennapi dolog következik:

Horváth Károly.

Röviden Káro (van-e, ki e nevet [nem] ismeri?
A t. Közgyűlés legutolsó tagja: lévén megválasztási
arányszáma (348) az összes Atyák és Anyák között
a legkisebb.

Közgyűlési neve: IV. Károly, amit viszont annak
köszönhet, hogy ketten vannak ők Horváth Káro-
lyok s megkülönböztetésül őt, mint belvárosit, így
díszíté fel a közvélemény.

Valamikor huszártiszt volt: ma városatya és
bankigazgató. Mint huszártiszt Biarritzban nyar-
alt és Cairóban telelt, mint városatya a Váci-utcai
Várospalotát boldogítja télen-nyáron. Katonai pá-
lyája nem szűkölködik kiemelkedő mozzanatokban:
16 éves korában főrezese volt az országhírű pécsi
Gotterhalte-botránynak, 20 éves korában pedig
megtagadta a darabont főispánok beiktatásához
kirendelt karhatalomban való közreműködést.

Ilyen körülmények között nem csoda, hogy ka-
tonai karrierje, melyet pedig eredeti gondolataira
való tekintettel jósoltak neki, elmaradt. Annál is
inkább, mert közben — hogy ugy mondjuk, a tri-
anoni békét évtizeddel megelőzve — román meg-
szállás alá jutott azon erdélyi pár száz holdacska
is, mely Káro hadnagy ur finánciális egyensúlyát
volt volna hivatott biztosítani.

A föld eluszott, a csillogó uniformis ruhatárba ke-
rült, de az eredeti gondolatok megmaradtak. Izeli-
től imé belőlük: lehetetlen fel nem ismerni benne
a mai városatyát.

Szakaszparancsnok korában elrendelte, hogy
a huszárok ezentul csak a jobb csizmájukon visel-
jenek sarkantyut. A furesa parancs eljutott az ezre-
des fülébe is s a hadnagy urnak igazolnia kellett
magát. Diszbe öltözött, kihallgatásra ment s je-
lenté, mint következik:

— Ezredes urnak alázatosan jelentem, e paran-
csot azért adtam ki, mert azt tartom, hogy a bal-

oldali sarkantyú teljesen felesleges (a la Közmunka-
tanács). A huszárlóvat elég egy oldalról sarkan-
tyuzni; a ló másik oldala . . . *ugyis vele szalad* . . .

Egyébként új ember, szűz ember. Mint a *Boccacio*
hercegnője, akit éppen akkor fogtak el a rab-
lók, mikor lakodalmára igyekezett. Az éjszaka
fűszeres volt, vágákat keltő, a betyárok fiatalok,
a hercegnő kívánatos. Egy cseppet sem érthetetlen
tehát, hogy a kis hercegnő elrablói korántsem vol-
tak oly embertelen mártalócok, mint a környezet
hitte: gyöngédek voltak és szerelmesek, mint egy
troubadur.

Káro hercegnő rablója a kereszténypárti hívek
voltak: állítólag egy egészen ugyanolyan nevű ur
fővezérlete alatt. Elfogták őt, ki gazdapárti lako-
dalomra igyekezett (mint mondják biztos kerülete
is volt kijelölve) és gyöngédek voltak hozzá és
kedvesek és lett belőle képviselő helyett város-
atya. Mint ilyen hű maradt önmagához: boldog-
talan, ha valamely közgyűlésen nem cseveghet leg-
alább 4½ órán át egy baloldali fővárosi sarkan-
tyuról. (Választéka van ugy is elegendő.)

Ennek dacára is kedvence a hivatalosoknak. De
lesz ő még a választottaké is. Hisz modern, euró-
pai izű gondolkodó a Káro, kinek tolla egy sokat
tanult, ötletes ember finom pengéje. Pedig az uga-
ron termett, hol bus tehénké legelészik a politika
kopár szíkfűvét, hol még küzd a Nyugat a Kelettel,
kultura a vitézkötéses szittyasággal . . . És mégis
szereti a Várost. Már a maga módja szerint. Tagja
lévén ugyanis a közéleti bizottságnak, fő-
gondját városfejlesztési és építési tervek képezik,
sőt legkedvencebb ideája: világfürdőt csinálni a
fővárosból. Azt hiszi a maga nagy ártatlanságában,
hogy akkor kint leszünk majd az öszvizzekből.

És ebben talán furesa igazsága is lehet. Mert a
fürdő ember nyakig ül a vízben. De a *fürdőváros*
az más, annak tényleg ez lehet a megmentője . . .

Treff.